

## **SAT RAZREDNIKA - OSNOVA ŠKOLA**

### **MODUL: PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA**

#### **TEMA: NOVA ŠKOLA – IZAZOVI I ODLUKE KOJE DONOSIMO**

**Odgojno-obrazovno područje zdravstvenog odgoja: PREVENCIJA NASILNIČKOG PONAŠANJA**

Razred: prigodno za 6. i 7. razred

Vrijeme trajanja: 45 minuta

**Cilj:** - definirati odgovorno ponašanje i važnost donošenja ispravnih odluka

**Ishodi:** 6. razred - učenici će moći

- usporediti posljedice i utjecaje iz okoline vezane za društveno neprihvatljiva ponašanja
- postupiti sukladno pozitivnim vrijednostima
- kontrolirati ljutnju
- dolaziti redovito na nastavu
- poštivati autoritet

7. razred - učenici će moći

- primijeniti kvalitetnu komunikaciju
- reagirati na rizična ponašanja vršnjaka
- potražiti pomoć
- povezati pojmove, vještine i rizična ponašanja s rješavanjem problema i donošenjem odluka (prehrana, vršnjački odnosi, humani međuljudski odnosi, odolijevanje negativnim pritiscima....)
- usporediti ponašanja učenika u razredu
- opisati povezanost nasilničkog ponašanja s kriminalom, nasiljem i drugim oblicima agresije

**Oblici i metode rada:** frontalni rad, rad u skupinama, individualni rad; razgovor, rješavanje problema, strukturirano učenje

Uputa razredniku/ci ( u dalnjem tekstu razrednik) :

Prije početka rada učioniku treba pripremiti za skupni rad ( klupe i stolice razmjestiti za rad u 4 skupine).

Ako se u razrednom odjelu nalazi učenik s teškoćama – prilagoditi rad ovisno o teškoći ( RL, tjelesne aktivnosti, demonstracije i sl.)

## **TIJEK RADA:**

### **1. LEDOLOMAC ( 5 min)**

„DOBRO JUTRO“

Razrednik zamoli učenike da formiraju čvrsti krug dodirujući se ramenima. Trebaju zatvoriti oči i zamisliti da se nalaze u šumi. Zamisliti da su neka životinja. Noć upravo isčezava i dolazi jutro. Sunčeva svjetlost probija se kroz gusto granje. Životinje se bude.

Učenici se protežu i glasaju kao životinje u koje su se maštom pretvorili. Mogu se kretati učionicom imitirajući životinje. U igri sudjeluje i razrednik ...

Igra se prekida kad su se učenici razgibali i kad se postigne vedro ozračje.

### **2. UVOD (10 min)**

- A) Formiranje skupina na način da učenici nasumce izvuku listiće na kojima su ilustracije životinja – sova, delfin, mrav, pčela.
- B) Razrednik postavi nekoliko pitanja učenicima o osobinama, vrlinama koje simboliziraju ili koje se pripisuju životnjama prema kojima su formirane skupine  
Sova- mudrost, inteligencija, znanje, promišljenost, iskustvo ...  
Mrav- upornost, radišnost, organiziranost, snaga, inteligencija, zajedništvo,...  
Pčela- zajedništvo, organiziranost, upornost, radišnost,  
Dupin- inteligencija, vjernost, prijateljstvo, nježnost, snalažljivost...

Povest će se kraći razgovor o vrlinama, prioritetima u osobnom životu učenika, školi i društvenom okruženju. Što nas motivira a što ometa u redovitom izvršavanju obaveza. Zašto je važno ponašati se odgovorno. Da li je povezana neodgovornost u izvršavanju školskih obveza s neodgovornim ponašanjem općenito i s pojавama nasilničkog ponašanja. Koje su posljedice neodgovornog ponašanja. Tko su osobe od povjerenja koje nam mogu pomoći u problem situacijama. Da li je jednostavno uvijek postupiti ispravno. Što znači postupiti ispravno u problem situaciji i sl.

Razrednik će moderirati razgovor na način da učenici uoče važnost osobnog odabira u donošenju odluka i suprotstavljanja nasilničkom ponašanju.

### **3. VJEŽBA – POSTUPITI ISPRAVNO (20 min)**

- A) Razrednik svakoj skupini podijeli radni list s kratkim opisom situacija (prilog 2) u kojoj trebaju riješiti moralne dileme i nakon kratke rasprave donijeti zajedničku odluku o ispravnom postupanju bez obzira kako teško bilo uskladiti stavove.  
Odluka se mora donijeti relativno brzo. Nakon donošenja odluke svaka skupina (glasnogovornik ) opiše problem situaciju i obrazloži odluku o postupanju.

- B) Razrednik moderira raspravu. Ne predlaže rješenja-već usmjerava. Nadzire kontrolu emocija – posebno ljutnje - koja može izbiti tijekom rasprave i usklađivanja stavova. Postavlja pitanja o moralnim dvojbama, razlozima za konačnu odluku, kakvih je još prijedloga bilo i sl., potičući učenike k pozitivnim i moralno ispravnim odlukama. Svaka situacija može imati nekoliko mogućih rješenja. Najvažnije je obrazložiti svoju odluku i dogovoriti se o najpovoljnijem rješenju.

Svaka ispravna odluka o kojoj je postignut konsenzus većine učenika svih skupina nagradi se glasnim odobravanjem : velikim pljeskom i simuliranjem glasanja životinja iz igre ledolomca s početka sata.

#### **4. ZAKLJUČNI DIO (10 min)**

Riješiti RL KAKO DONIJETI PAMETNU ODLUKU (prilog 3).  
Pročitati rješenje.

Riješiti RL RIJEŠI REBUSE I ZABAVI SE (prilog 4)  
Pročitati rješenja ( Moja pametna odluka! – rebus 1, Stop nasilju u školi! – rebus 2, Droga? Hvala,ne ! – rebus 3) .

#### **5. EVALUACIJA ( 2 min)**

Procijeniti raspoloženje na evaluacijskom listiću ( prilog 4) koji se ubaci u kutiju ili kovertu na učiteljskom stolu.

#### **Materijal/ sredstva:**

- kutija ili velika koverta
- papir A3 za umnažanje priloga
- pribor za pisanje
- prilozi : 1- kartice za formiranje skupina/životinje  
2- RL Postupiti ispravno  
3 - RL Kako donijeti pametnu odluku  
4 - RL Riješi rebuse i zabavi se  
5- evaluacijski listići

## Literatura:

Prijedlog za proširivanjem znanja i ideja :

1. Ajduković,M.,Pečnik,N.(1994). **Nenasilno rješavanje sukoba**, NIP“Alinea“, Zagreb
2. Anić,K.,Jakovac,dr.D.,Pavletić,Z.,Silvestrić,Lj.(2001). **Humane vrednote**(Odgoj za humanost)-priručnik za učitelje, Hrvatski crveni križ, Zagreb
3. Bićanić, Jelena(2001). **Vježbanje životnih vještina** - priručnik za razrednike,NIP“Alinea“, Zagreb
4. Bognar, dr.sc. Ladislav: **Mladi i vrijednosti u procesu društvenih promjena**, Filozofski fakultet Osijek
5. Buljubašić-Kuzmanović,V., Vilić-Kolobarić,K.(2003). **Dobar pristup sebi i drugima** - priručnik za razrednike,“Tempo“d.o.o.Đakovo, Đakovo
6. Bunčić,K.,Ivković,Đ.,Janković,J.,Penava,A.(1998). **Igram do sebe**, NIP“Alinea“, Zagreb
7. Field, Lynda (2001). **Kako razviti samopouzdanje**, Mozaik knjiga, Zagreb
8. Field,M.Evelyn (2004). **Živjeti bez nasilja**, Naklada Kosinj, Zagreb
9. Giler, Z.Janet(2012). **Ja to znam i mogu** – kako poučavati socijalnim vještinama djecu koja imaju ADHD, teškoće u učenju ili Aspergerov sindrom, Naklada Kosinj, Zagreb
10. Janković,J.(1997). **Savjetovanje-nedirektivni pristup**, NIP“Alinea“, Zagreb
11. Kajiš,V., Medić,M.(2001). **Slagalica**-priručnik za mlade voditelje, „Suncokret“-Centar za humanitarni rad, Zagreb
12. Miljković,D.,Rijavec,M.(1997). **Razgovori sa zrcalom- psihologija samopouzdanja**,IEP d.o.o., Zagreb
13. Perry Good,E.(1993). **Kako pomoći klincima da si sami pomognu**,195, NIP“Alinea“, Zagreb
14. Rijavec,M.,Miljković,D.(2003). **Vodič za preživljavanje u školi**,IEP d.o.o., Zagreb
15. Rijavec,M.,Miljković,D.(2004). **Bolje biti vjetar nego list-** psihologija dječjeg samopouzdanja,IEP d.o.o., Zagreb
16. Weltmann Begun, Ruth-ur.(2007). **Socijalne vještine za tinejdžere** - priručnik s pripremljenim satovima i aktivnostima, Naklada Kosinj, Zagreb
17. Živković,Željka(2006). **Susreti s učenicima I** –priče i radionice za sat razrednika, “Tempo“d.o.o.Đakovo, Đakovo
18. Živković,Željka(2006). **Susreti s učenicima II** –priče i radionice za sat razrednika, “Tempo“d.o.o.Đakovo, Đakovo

# POSTUPITI ISPRAVNO ?!

Uputa : Nije uvijek jednostavno postupiti ispravno. Pročitaj opis mogućih situacija i napiši KAKO BI TI POSTUPIO/LA da se nađeš u sličnim okolnostima.

1. Učenik iz tvog razreda dobio je novi mobitel na poklon. Vidio/la si kako ga jedan drugi učenik stavlja u svoj ruksak. Nisi siguran/na da li ga je ukrao ili samo sakrio da se malo našali .

ŠTO ĆEŠ UČINITI?

---

---

---

---

2. Nalaziš se pred blagajnom u trgovackom centru. Pred tobom je majka sa svojim djetetom. Dok majka plaća račun, dječak stavlja u džep čokoladu s obližnje police. To nitko nije primijetio osim tebe .

ŠTO ĆEŠ UČINITI?

---

---

---

---

3. U tijeku je ispit iz matematike. O tom ispitnu ovisi mnogima zaključna ocjena na kraju razreda. Iako si puno vježbao/la ispit ti se čini jako težak. Učenik ispred tebe čudno se ponaša. Primjetiš da s nekim tajno razgovara na mobitel iako je učitelj zahtijevao da se svi mobiteli isključe. Nisi siguran/na o čemu se radi- da li učenik vara na ispitu ili je čekao neki važan osobni poziv .

ŠTO ĆEŠ UČINITI?

---

---

---

---

4. Sam/a si kod kuće. Znaš da ne smiješ otvarati vrata neznancima. Netko pozvoni i ti vidiš kroz otvor na vratima uplakanu ženu s djetetom na rukama. Plače i moli te da otvoriš vrata kako bi nazvala policiju zbog nasilja u obitelji.

ŠTO ĆEŠ UČINITI?

---

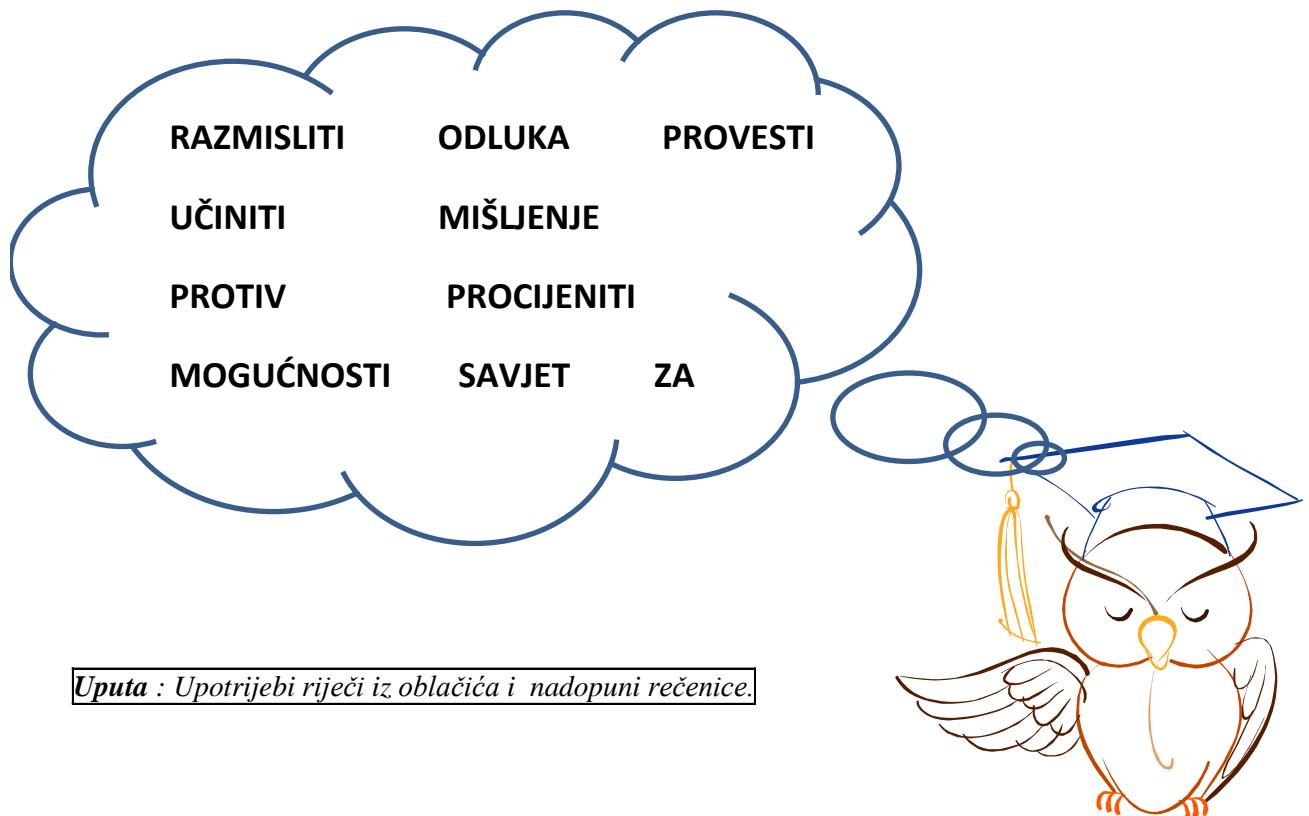
---

---

---

Ime ili nadimak : \_\_\_\_\_

# KAKO DONIJETI PAMETNU ODLUKU ?



**Uputa :** Upotrijebi riječi iz oblačića i nadopuni rečenice.

1. \_\_\_\_\_ situaciju.
2. Odvagni razloge \_\_\_\_\_ i \_\_\_\_\_.
3. Objasni svoju\_\_\_\_\_.
4. Razmotri druge \_\_\_\_\_.
5. Ako nisi siguran/na u svoju odluku, reci da moraš\_\_\_\_\_.
6. Potraži \_\_\_\_\_ i \_\_\_\_\_ odrasle osobe u koju imaš povjerenja.
7. \_\_\_\_\_ ono što je NAJBOLJE za TEBE.
8. \_\_\_\_\_ svoju odluku.

## RIJEŠI REBUSE I ZABAVI SE !

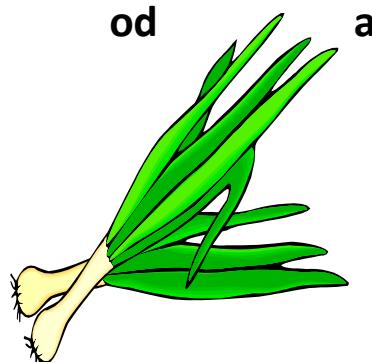
**3 = j , 4 = a**



**1 = d**



**od**



**a**

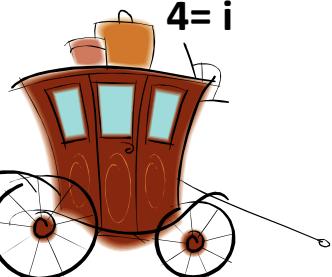
----- , ----- , ----- !

**4 = i**



**100 P**

**4= i**



**u,**

**š**

----- , ----- , ----- , ----- !

----- ?



**DA**

----- ?, ----- , ----- !

Prilog 5

**EVALUACIJSKI LISTIĆ**

Kakvo je bilo tvoje raspoloženje tijekom sata ( zaokruži ocjenu ) :



**EVALUACIJSKI LISTIĆ**

Kakvo je bilo tvoje raspoloženje tijekom sata ( zaokruži ocjenu ) :



**EVALUACIJSKI LISTIĆ**

Kakvo je bilo tvoje raspoloženje tijekom sata ( zaokruži ocjenu ) :



**EVALUACIJSKI LISTIĆ**

Kakvo je bilo tvoje raspoloženje tijekom sata ( zaokruži ocjenu ) :

